

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-52/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Radiměř, okres Svitavy
Sídlo	569 07 Radiměř 211
E-mail právnické osoby	zs.radimer@quick.cz
IČ	75017407
Identifikátor	600100618
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Radka Satrapová
Zřizovatel	obec Radiměř
Místa inspekční činnosti	569 07 Radiměř 211 569 07 Radiměř 213
Termín inspekční činnosti	28. 2. – 2. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Ve školním roce 2016/2017 se v době inspekční činnosti vzdělávalo v Základní škole, Radiměř, okres Svitavy (dále „škola“) celkem 84 žáků v sedmi třídách. Jejich počet se v posledních letech nemění, vzhledem k malé spádové oblasti je kapacita (150 žáků) využita z 56 %. Zřizovatel tak pro každý rok uděluje výjimku z nejnižšího počtu žáků. Na prvním stupni je 1. ročník vyučován samostatně, společně pak 2. a 3. a 4. a 5. ročník. Aktuálně bylo evidováno 10 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka je vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV).

Kapacita školní družiny byla od 1. září 2014 navýšena z 25 na 30 žáků, aktuálně bylo zapsáno 26 účastníků. Vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu školní družiny „Sportujeme, poznáváme, chráníme“ (dále ŠVP ŠD). Školní jídelna poskytuje stravování žákům a zaměstnancům školy, dietní stravování nezajišťuje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy uplatňuje spíše demokratický styl řízení, organizační uspořádání odpovídá typu školy. Delegování pravomocí není zcela účelné, stanovení kompetencí a odpovědnosti není zřetelné. To se projevilo i v méně účinném kontrolním systému. V některých dokumentech (vnitřní řád školní družiny, ŠVP ŠD) byly zjištěny dílčí nedostatky, které ředitelka zpravidla operativně odstranila v průběhu inspekční činnosti. Třídní knihy obsahovaly občas nepřesné zápisy, které snižovaly průkaznost naplňování učiva a očekávaných výstupů ŠVP ZV. Pozornost věnovaná práci jednotlivých učitelů je vzhledem k podmínkám dostatečná (hospitace, monitorování jejich činnosti). Zpětná vazba, která je jim poskytována, však zatím méně účinně přispívá k jejich rozvoji. Škola má zpracovanou promyšlenou koncepci svého rozvoje do letošního roku, kterou se v jednotlivých oblastech daří postupně realizovat. Menší důraz je kladen na její průběžné vyhodnocování, není systematické, úpravy cílů a další plánování tak probíhá spíše intuitivně.

Pedagogický sbor tvoří devět učitelů a vychovatelka školní družiny, všichni s požadovanou odbornou kvalifikací. Vzhledem k velikosti školy chybí zastoupení aprobací pro některé předměty na druhém stupni (chemie, zeměpis, anglický jazyk). Tato skutečnost se ve výuce nepříznivě neprojevila. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a ze zájmu vyučujících, aktivita učitelů je přiměřená. V loňském roce bylo zaměřeno především na problematiku inkluze (všichni vyučující) a na metodiku jazyků a matematiky. Pro zvýšení efektivnosti vzdělávacího procesu bylo realizováno proškolení celého pedagogického sboru v oblasti obsluhy a využití tabletů ve výuce v rámci projektu INTERES. Přínosná je spolupráce učitelů. Jsou využívány vzájemné hospitace, funkční je propojení prvního a druhého stupně. Pozitivem je každodenní osobní kontakt všech zaměstnanců školy, v rámci kterého je řešena i odborná problematika. Záležitostmi vzdělávání se zabývají vyučující při jednáních pedagogických rad i v rámci metodických orgánů, zde však převládá projednávání organizačních záležitostí.

Výchovné poradenství zabezpečují dvě vyučující, jedna se věnuje kariérovému poradenství, druhá vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Doporučení školských poradenských zařízení jsou respektována. Výchova k volbě povolání probíhá průběžně od 6. ročníku v rámci předmětů pracovní činnosti a osobnostní a sociální výchova. Zákonným zástupcům žáků škola poskytuje informace a pomoc týkající se

přijímacího řízení na střední školy, návštěvu burzy středních škol aj. si rodiče zajišťují individuálně.

Kromě součinnosti se zřizovatelem rozvíjí škola spoluprací i se zákonnými zástupci. Organizace rodičů a přátel školy poskytuje mimo finanční podpory také pomoc při organizování akcí (Mikulášská besídka, stužkování 9. ročníku aj.). Funkční je spolupráce se středními odbornými školami v okolí v rámci projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání. K obohacení výuky přispívá i součinnost s místními (myslivecké sdružení, tělovýchovná jednota) a regionálními organizacemi (knihovna Svitavy, Ekocentrum Pasička, Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí aj.).

Škola sídlí ve dvou budovách, ani jedna není bezbariérová, obě prošly vnější i vnitřní rekonstrukcí (výměna oken, topného systému, sociální zařízení aj.). Částečně byl obměněn úložný nábytek ve třídách, učitelé mají k dispozici vyhovující počet výpočetní a zobrazovací techniky. Výměna opotřebovaného žákovského nábytku probíhá postupně. Učební pomůcky a učebnice jsou průběžně obměňovány podle finančních možností. K dalšímu zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání škola využila také dotační programy např. pro nákup knižních titulů do školní knihovny, vybavení školní dílny nebo tabletů pro žáky. Školní družina a jídelna se nachází v samostatné budově v těsné blízkosti budovy základní školy. Herna a přilehlé sociální zázemí včetně šaten v prvním patře jsou přiměřeně vybavené. Část asfaltové plochy s basketbalovým košem a svažité plocha bez herních prvků umožňují spíše krátkodobou pohybovou relaxaci žáků. Škola věnuje pozornost zajištění bezpečného prostředí pro žáky při vzdělávání i při všech akcích, které organizuje. Se všemi základními zásadami stanovenými ve vnitřních předpisech a dokumentech jsou žáci průběžně seznamováni. Pro zajištění vyšší bezpečnosti by bylo vhodné další prostory družiny oddělit od provozu školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaný ŠVP ZV byl aktualizován k 1. 9. 2016 v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, významnější změny nebyly provedeny. Z hlediska plánování rozložení učiva i kontrolní činnosti je méně vhodné zpracování osnov některých předmětů po dvou ročnících resp. obdobích na prvním stupni. Vzhledem k nízkému počtu žáků jsou na část hodin některých předmětů na druhém stupni spojovány dva ročníky, což se ojediněle ve výuce nepříznivě projevilo.

V hospitovaných hodinách vycházely stanovené cíle ze ŠVP ZV, v jejich obsahu převažovala vědomostní a dovednostní složka, většinou chyběla postojová. Nejčastěji byla využívána frontální výuka, zastoupena byla také účelná samostatná práce. Pozitivní pro rozvoj sociálních vztahů byla často zařazovaná skupinová práce. Metodicky a organizačně byla výuka vedena správně, požadavky na žáky byly přiměřené a jasně formulované. Z výukových metod učitelé volili zejména řízený rozhovor a práci s textem, aktivity nebyly příliš pestré, v některých hodinách téměř nedocházelo k jejich prostřídávání, pozornost žáků pak klesala. Aktivizující činnosti byly zařazovány ojediněle. Méně bylo uplatňováno ověřování porozumění i diferenciací úkolů podle možností a pracovního tempa žáků. Průběžné hodnocení jejich práce bylo převážně pozitivní, částečně je podněcovalo k lepším výkonům. Vzdělávací proces provázela klidná atmosféra, která podporovala jejich důvěru i aktivitu. Zřetelný byl vstřícný přístup učitelů k žákům, ti dodržovali pravidla chování a komunikace. Ojediněle byly užity prvky sebehodnocení, žáci nejsou zpravidla vedeni ani k zaznamenávání vlastního hodnocení ve své žákovské knížce,

vzájemné hodnocení žáků chybělo. Závěrečné shrnutí a zhodnocení většinou nebylo součástí hodiny.

Úvodní část vyučovacích hodin na prvním stupni byla většinou věnována seznámení žáků s cílem výuky, který byl zaměřen především na upevnění dosavadních vědomostí. Organizace jednotlivých činností ve spojených ročnících byla promyšlená a časově vyvážená. Relaxační nebo aktivizující prvky byly zařazovány méně. Převažovala aktivita vyučujících, částečně tak byl omezen rozvoj komunikativních dovedností žáků. Vhodně byly pro lepší porozumění zařazovány souvislosti s reálným životem. Výrazně byla rozvíjena především kompetence k učení. Matematické učivo v nejnižších ročnících bylo zaměřeno na upevnění zvládnutých početních operací. Pro zvýšení názornosti při řešení slovních úloh byla využita interaktivní technika a grafické znázorňování učitelkou. Žáci dobře reagovali a sami navrhovali svá logická řešení. Účelná byla jejich spolupráce při organizování činností a kontrole správnosti úkolů v rámci skupinové práce. Do rozvoje matematické gramotnosti se promítly nové trendy, které výrazně podporovaly logické myšlení, možnosti kombinace i postřeh. V českém jazyce byla většina činností ve skupinách i dvojicích společná pro oba spojené ročníky. Motivační klasifikace byla využita pro nejlépe zpracované krátké slohové práce. Prezentační rozhovory dvojic na dané téma bylo věnováno dost času. Ve výtvarné výchově byli žáci dobře motivováni a prokázali znalosti z uvedené literární ukázky, které dále využili. Byli rozděleni do dvou skupin, pracovali však samostatně na svých výrobcích, které slovně dovedli okomentovat. Část výuky na prvním stupni byla vedena bez rozlišení úrovně požadovaných vědomostí, dovedností či kompetencí, což bylo částečně dáno školními výstupy v předmětech souhrnně pro první (1. – 3. ročník) a druhé období (4. a 5. ročník).

Sledované hodiny na druhém stupni byly kvalitně připravené. Úvodní aktivity občas žáky nápaditě motivovaly. Výuka byla dostatečně názorná, byla většinou podpořena množstvím pomůcek, odborné literatury i materiály připravenými učiteli. Učivo bylo často prezentováno nebo procvičováno s využitím dataprojektoru či interaktivní tabule, ojedinele i tabletů. Přínosem ve většině hodin bylo propojení učiva s praxí. Častá byla dopomoc žákům. V přírodovědných předmětech byly vhodně zařazené demonstrační, žákovské experimenty i laboratorní práce, žáci byli vedeni k ověřování poznatků o zkoumaných jevech, řešili problémové otázky. V hodinách matematiky byla zřejmá podpora logického uvažování i upevňování základních znalostí mechanickými výpočty formou soutěže. V českém jazyce byly při slohu prioritou komunikativní dovednosti, efektivně byla rozvíjena tvořivost žáků.

Výuka anglického jazyka byla částečně vedena cizojazyčně, zejména při upevňování slovní zásoby a rozvíjení řečových dovedností mladších žáků. Pro společné zopakování gramatického učiva byla účelně využita efektivní názorná pomůcka. Doplňovací cvičení měli žáci možnost řešit ve dvojicích, rovněž s následnou společnou kontrolou. Aktivizační hudebně pohybová část byla zařazena v závěru hodiny. Ve výuce ve vyšších ročnících se částečně projevila krátká pedagogická zkušenost učitelky, a to jak v uplatněném metodickém postupu, tak výběru učiva. Pozitivem zde naopak byly cizojazyčné řečové dovednosti učitelky a její klidný přístup.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla většinou zaznamenána, méně účelně byly uplatňovány diferencované aktivity. K přítomnému žákovi s individuálním vzdělávacím plánem bylo přistupováno vstřícně s dílčí úpravou rozsahu i obsahu úkolů.

Činnost školní družiny probíhá podle celoročního tematického plánu. Vzhledem k umístění a dopravní obslužnosti je převážně organizována pravidelná činnost. Sledované spontánní

odpočinkové činnosti v okolí školy sice přinášely jejím účastníkům příjemnou relaxaci, vzhledem k popisovaným venkovním podmínkám však spíše jednostranně zaměřenou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Komunikace se zákonnými zástupci je funkční. Zprávy o průběhu a výsledcích vzdělávání jsou jim sdělovány na třídních schůzkách i prostřednictvím žákovských knížek, jako efektivní se jeví informování prostřednictvím elektronické pošty. Rodiče mohou dále využívat přehledně zpracované internetové stránky, kde jsou k dispozici všechny zásadní dokumenty školy i kontakty a kde mohou získat aktuální informace.

Škola se pravidelně zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Učitelé získávají zpětnou vazbu o úrovni znalostí a dovedností hlavně obvyklými metodami (zkoušení, testy, písemné práce), využívají i externí komerční testování. Důležitým výstupem z hlediska hodnocení rozvoje klíčových kompetencí je závěrečná práce, kterou na zvolené téma vypracovávají a obhajují ve druhém pololetí žáci 9. ročníku. Významná je pro školu také pozitivní zpětná vazba o úrovni vzdělávacího procesu, kterou získává vedení při setkáních s absolventy školy. S výsledky žáků zatím škola nepracuje zcela efektivně, jejich analýza je málo využívána ke změnám průběhu výuky v dalším období.

Ve školním roce 2015/2016 ve druhém pololetí prospěla s vyznamenáním velká část žáků prvního stupně (80 %). Pozitivem je, že až na výjimky mezi nimi byli všichni z prvního a druhého ročníku, což jim umožnilo zažít pocit úspěchu a kladně je motivovalo pro další školní práci. Na druhém stupni byl počet žáků s vyznamenáním výrazně nižší (24 %). Podíl na tom mají nejednotná kritéria hodnocení mezi předměty druhého stupně, v souvislosti s tím také přísná nemotivující klasifikace v některých (i výchovných) předmětech. Pozitivem je naopak nulový počet neprospívajících. Vliv na to má individuální přístup, který uplatňují učitelky v průběhu školního roku i u žáků s rizikem školní neúspěšnosti, učivo se jim snaží dovysvětlit a poskytují podpurná opatření zejména formou úpravy organizace vzdělávání. Jen méně závažné potíže s chováním žáků a zanedbatelný počet neomluvených hodin potvrzuje pouze jedno hodnocení z chování stupněm uspokojivé.

Srovnání znalostí a dovedností žáků umožňuje i jejich účast v rámci předmětových soutěží. V minulém školním roce byli úspěšní především v dějepise (3. místo v krajském kole soutěže Lucemburkové na českém trůně, 5. místo v okresním kole Dějepisné olympiády). Tradičně se žáci na úrovni školního kola zapojují do řady matematických soutěží. Aktivní jsou také ve sportovních soutěžích (např. futsal, atletika), kde se umisťují i na předních místech v okrskových kolech.

Vzdělávací cíle byly obvykle zaměřeny k rovnoměrnému naplňování klíčových kompetencí. Sociální a občanské jsou výrazně rozvíjeny v rámci aktivit, které doplňují vlastní výuku (např. Den otevřených dveří formou tvořivých dílniček či besídka ke Dni matek) a současně školu prezentují na veřejnosti. Sociální gramotnost účinně rozvíjejí i akce, které připravují nejstarší žáci pro své spolužáky (např. tradiční nadílka čerta a Mikuláše). Žáci se také prostřednictvím žákovského parlamentu podílejí na řízení školy. Svými náměty a připomínkami přispívají k uskutečnění některých změn, sami navrhují a organizují menší akce (např. oslava Halloweenu). Rozvoj pracovních kompetencí podpořilo v loňském roce zapojení do projektu Technohrátky (návlek praktických technických dovedností žáků sedmého a osmého ročníku v odborných pracovištích středních škol). Škola se zřetelně zaměřuje na environmentální výchovu. Kromě třídění a sběru odpadu se žáci zapojují do množství projektů (např. celoroční Voda a život v loňském či REcyklace, REkonstrukce, RENovace neboli "ER na třetí" v letošním školním

roce). Aktivity probíhají formou ekologických programů zajištěných partnerskými organizacemi, exkurzí, jednotlivých projektových dnů. Na základě výsledků v soutěži Zelený ParDoubek 2016 získala škola certifikát Ekologická škola Pardubického kraje 2. stupně.

Důraz je kladen na zvyšování odolnosti vůči rizikovému chování. Preventivní témata jsou začleňována do výuky jednotlivých předmětů, organizovány jsou i doplňkové akce (např. interaktivní protidrogový program). Pozitivem je nabídka zájmových kroužků, která umožňuje smysluplné trávení volného času. Za velmi významné jsou považovány dobré vztahy mezi žáky. Ve spolupráci s odborníky je monitorováno třídní klima, probíhají adaptační a stmelovací aktivity v 2., 5. a 7. ročníku. Včasnou a systematickou prací v této oblasti se daří negativní projevy minimalizovat, pokud se problematické chování (kouření, záškoláctví aj.) vyskytne, škola ho obvykle účinně řeší ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Závěry

Hodnocení vývoje

- rekonstrukce budovy se příznivě projevila ve vytvoření příjemného prostředí pro žáky,
- zapojení do dotačních programů přispělo ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávací proces.

Silné stránky

- vstřícný přístup učitelů k žákům příznivě ovlivňuje efektivitu výuky,
- systematické zařazování kooperativních činností ve výuce vede k rozvoji sociálních vztahů,
- zavádění nových trendů do výuky matematiky na prvním stupni účinně přispívá k rozvoji matematické gramotnosti žáků.

Slabé stránky

- minimální zohlednění vzdělávacích možností jednotlivých žáků ve výuce,
- malý důraz na zpětnou vazbu k práci žáků projevující se v nedostatečném zhodnocení dosažených cílů učitelem i formou sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zařazovat do výuky více inovativní postupy a aktivizující metody a diferencovat práci žáků,
- začleňovat procvičení a ověření pochopení učiva v hodinách,
- zvážit rozpracování osnov předmětů v ŠVP ZV pro jednotlivé ročníky,
- zefektivnit kontrolní systém,
- zaměřit vzdělávání pedagogů na využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků a práci se vzdělávacími cíli.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 28. 6. 2013
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 10 073/2008-21, ze dne 20. 5. 2008, s účinností od 1. 6. 2008
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-28340/2012-25, ze dne 28. 8. 2012, s účinností od 28. 8. 2012
4. Rozhodnutí Krajského úřadu pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ69449/2013, ze dne 12. 11. 2013, s účinností od 1. 9. 2014
5. Rozhodnutí Krajského úřadu pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ69455/2013, ze dne 12. 11. 2013, s účinností od 1. 9. 2014
6. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. 43/05, ze dne 6. 5. 2005, s účinností od 1. 7. 2005
7. Potvrzení na pracovním místě ředitelky Základní škola Radiměř, okres Svitavy, ze dne 21. 3. 2012, s účinností od 1. 8. 2012
8. Výjimka z počtu žáků na školní rok 2016/2017, čj. 0276/16/RAD, ze dne 11. 4. 2016
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 1. 9. 2016
10. Školního vzdělávací program školní družiny „Sportujeme, poznáváme, chráníme“, platný od 1. 9. 2013
11. Školní matrika ZŠ – školní roky 2015/2016, 2016/2017
12. Třídní knihy – školní roky 2015/2016, 2016/2017
13. Přehledy výchovně vzdělávací práce – školní roky 2015/2016, 2016/2017
14. Rozvrhy hodin tříd a učitelů – školní rok 2016/2017
15. Školní řád platný od 1. 9. 2016
16. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platná od 1. 9. 2012
17. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2016
18. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2015/2016
19. Záписy z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016, 2016/2017
20. Minimální preventivní program 2016/2017
21. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2016/2017
22. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – školní rok 2016/2017
23. Školní matrika ZŠ, školní roky 2015/2016, 2016/2017
24. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků
25. Koncepce rozvoje školy ze dne 1. 2. 2011

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka

Mgr. Helena Slováčková v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 23. 3. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Radka Satrapová, ředitelka školy

Mgr. Radka Satrapová v. r.

V Radiměři 30. 3. 2017